

ANGELÄGET

Information från
**Sveriges
Släktforskar-
förbund**
till medlemsorganisationerna

December2004

3/04

Invigningen

Riksarkivarie Tomas Lidman tillsammans med Ted Rosvall och Lena A Löfström vid Invigningen av Släktforskarcentrum den 4 december.

Så har äntligen de tu blivit ett. Sveriges Släktforskarförbund har tillsammans med GF öppnat ett släktforskarcentrum i Marabous gamla lokaler i Sundbyberg. Lördagens invigning bevästades av 121 särskilt inbjudna representanter från förbundets medlemsföreningar och dessutom från arkiv runt om i landet. Och söndagens öppna huset fick ta emot över tusen besökare.

Sammanflyttningen till gemensamma lokaler har som alla vet föregåtts av långa diskussioner och flera år av motsättningar mellan representanter för förbundet och GF. Men på senare år har relationerna tinats upp och nu är allt detta begravt. Under invigningen skämtade förbundets Ted Rosvall och GF:s Lena A. Löfström friskt om de tidigare stridigheterna. Även stadsarkivarie Björn Jordell från Stockholms stadsarkiv raljerade över de gångna årens osämja, och berättade att hans personal undrat om han inte borde tagit med sig dubbel uppsättning av invigningspresenter?

Ett genomgående tema i gratulationerna var konstaterandet från arkivens representanter att släktforskarna är arkivens allra största användargrupp. Detta centrum upprättas i Sundbyberg, trots att det i stadgarna står, att förbundets säte skall ligga i Stockholm. Men detta tyckte Ted Rosvall att förbundet borde kunna leva med. Det är trots allt bara 100 meter till stadsgränsen...

Efter invigningstal av riksarkivarie Tomas Lidman, som även klippte bandet till de nya lokalerna, och överlämning av presenter och gratulationer från en lång rad föreningsföreträdare och arkivrepresentanter, blev det tillfälle till rundvandring i lokalerna och möjlighet att titta i de omfattande samlingarna. I lokalerna ingår även en datasal med tolv datorer, där de vanligaste digitala källorna finns tillgängliga fritt för såväl släktforskare som den breda allmänheten. Men platsbokning rekommenderas!

I lokalerna hyr även flera andra föreningar in sig: Storstockholms Genealogiska Förening, Föreningen DIS-Öst, Föreningen för Smedsläktsforskning samt Sällskapet Vallonättlingar. Dessutom finns det planer på att inleda ett samarbete med mormonerna kring ett Family History Center i lokalerna. Mer om detta senare.

Söndagens öppna hus blev om möjligt en ännu större succé än invigningen. Arrangörerna hade räknat med 200 besökare, men för säkerhets skull beställt 300 lussekatter och pepparkakor och kaffe i motsvarande mån. Allt detta gick åt på några timmar, och trots upprepade raider på stå'n lyckades man inte förse alla de över tusen besökarna med lussekatter.

De flesta vände trots detta hem nöjda över vad de fått se. Och många har redan återvänt fler gånger.

Hans Egeskog

Kontaktuppgifter

Ted Rosvall, förbundsordförande	Enåsen, Falekvarna	521 91	Falköping	0515-371 05
Torbjörn Näs, 1:e v ordf	Ålvägen 2	792 50	Mora	0250-124 50
Ingrid Månsson Lagergren, 2:e v ordf	Strind 3368	860 35	Söråker	060-440 55
Kurt Modig, förbundskassör	Södra Vreten	139 60	Värmdö	08-571 432 73
Anette Carlsson, ledamot	Hööksgatan 2A	652 29	Karlstad	054-181872
Björn Fredriksson, ledamot	Nipvägen 18	961 44	Boden	0921-653 15
Sven Johansson, ledamot	Kalendevägen 10	302 39	Halmstad	035-12 88 64
Kent Lundvall, ledamot	Fredagsvägen 42	451 63	Uddevalla	0522-747 40
Jan Nilsson, ledamot	Lagerlöfs väg 14	245 32	Staffanstorp	046-25 57 88
Anna-Karin Westerlund, ledamot	Kåbovägen 5	752 36	Uppsala	018-54 45 79
Olof Cronberg, valberedning	S. Jämvägsgatan 21 A	352 34	Växjö	0470-217 63
Stig Aronsson, revisor	Lokes V. 3	246 31	Löddeköpinge	046-70 97 55
Carl-Göran Backgård, rev suppl	Guckuskov. 12	184 35	Åkersberga	08-54061136
Ove Olsson, revisor	BDO Feinstein Revision AB			08-459 57 00
Hans Egeskog, redaktör för ShF	Plöjarevägen 8	393 53	Kalmar	0480-146 55
Lisbeth Dahlin, förbundssekr				08-440 75 52
Åza Olofsson				
Peter Karlsson, t.f. Rötterredaktör	Tegnebyvägen 11	168 55	Bromma	08-440 75 55
Bonnie Raftö, kanslist, Stockholm				08-440 75 51
Anneli Åkerström-Bohm, (ekonomi)				08-440 75 53
Sara Sundin, assistent				08-440 75 56
Carl Szabad, projektledare				08-659 31 10
Anna-Lena Hultman, projektledare	Lilleskogen Hyssna	523 97	Ulricehamn	0321-402 28
Kent Andersson, kanslist, Göteborg				031-42 33 11

Anmäl alltid adressändringar skriftligt till förbundets kansli i Stockholm.

Kontrollera också att det är rätt personer i föreningen som får ANGELÄGET.

ANGELÄGET utges av Sveriges Släktforskarförbund

Redaktör och ansvarig utgivare: Ted Rosvall

ted@genealogi.se

Biträdande redaktör: Lisbeth Dahlin

sekr@genealogi.se

Citat ur ANGELÄGET får göras om källan anges.

ISSN 0284-6349

	Adress:	Telefon:	Postgiro:	Bankgiro:
Stockholm:	Allén 7 172 66 SUNDBYBERG	08-440 75 50 08-695 08 24, fax	15 86 22-1	462-8848
Göteborg:	Tredje Långgatan 39, 2 tr 413 27 GÖTEBORG	031-42 33 11 031-42 65 76, fax		
Hemsida:	www.genealogi.se	E-post: info@genealogi.se		

Tack, Östersund!

Riksstämman och släktforskarlagarna i Östersund blev en riktig höjdpunkt. God organisation, bra lokaler, förnämlig underhållning och ett gott humör – det är några av nyckelorden för ett lyckat arrangemang. I år hade t.o.m. vädrets makter bestämt sig för att samarbeta, varför Östersund klarade sig ifrån den bastuhetta, som drabbat flera tidigare arrangörer av släktforskarlag.

Folkets Hus i Östersund visade sig vara ett mycket gott val på lokalsidan, med stora möjligheter till flexibilitet, inte minst när publiken strömmade till och de ursprungliga rummen befanns för små. Även restauratören skall ha en eloge för att han på lördagen lyckades koka ihop kanske ett tusen (!) obeställda och oplanerade extra lunchportioner. Det kan sägas vara en klar fördel att ha alla aktiviteter i ett och samma hus, även om det finns exempel på att motsatsen också kan fungera mycket väl.

Föredragen i Östersund var omväxlande och innehållsrika, och intresset för denna del av programmet var över-

väldigande. Utställningsytan var måhända en aning trång, vilket dock inte avskräckte besökarna, som ivrigt armbågade sig fram mellan montrarna. Särskilt roligt var det med den goda nordiska representationen bland utställarna.

Pricken över i:et var annars den förnämliga underhållningen, dels det trevliga musikdivertissemanget vid ordförandemiddagen, dels den skönsjungande världssopranen Susanna Andersson vid stäm-momiddagen, och dels de musikaliska inslagen vid invigningen. Landshövdingen, Maggi Mikaelsson, visade sig också ha ett stort hjärta för släkt- och hembygdsforskning, vilket märktes i hennes båda anförande.

Ett stort tack till alla arrangörer och medarbetare i Östersund för ett hängivet engagemang och för ett mycket väl genomfört arrangemang!

*Förbundsstyrelsen
gm Ted Rosvall*

Köttberget

Häromveckan beskrev vår nytillträdde finansminister ett helt decennium av hederliga och arbetsamma medborgare, fyrtiotalisterna, som ett ”köttberg”, som den yngre delen av befolkningen kommer att få ett elände med att försörja och så småningom vårda.

Man trodde att man hade hört det mesta, men detta korkade yttrande fick oss faktiskt att lite till mans tappa hakan. Hur kan man kläcka ur sig något så oförskämt, okänsligt och kränkande? Förutom det samhälleliga problem med olika stora årskullar, som finansministern på detta olyckliga sätt försökte beskriva, så har själva ordet en oerhört negativ klang. Man ser framför sig en samling kraftigt överviktiga män och kvinnor, lata, improduktiva och dästa, inställda på att i decennier parasitera på en allt för liten skara av arbetsföra ungdomar. ”Köttberg” – finns det någon enda fyrtiotalist som har anledning att acceptera en sådan formulering? Är detta tacken för ett långt och slitsamt yrkesliv, där arbetet och karriären ofta har fått gå före både den egna hälsan, familjen, och de eventuella fritidsintressen man har hunnit odla?

Hur var det förr? Hade vi bättre respekt för de äldre på 1800-talet eller 1700-talet? Kanske det, men vi som kan våra husförhörslängder vet att nästan alla gamla till sist hamnade på undantag, eller i värsta fall på fattighuset eller ”på roten”. Här i västvärlden har vi aldrig varit särskilt bra på att ta hand om de äldre. Visst, vi har våra ålderdomshem och sjukhem, servicelägenheter, hemtjänstpatruller o.s.v. men vi har ingen större respekt för de äldres kunskaper och erfarenhet. En 60- eller 65-åring i Sverige är definitivt passé. Annat är det i Asien, där respekten för äldre människor är en självklarhet, och där man verkligen lyssnar på de gamla, därför att man vet att de har något att bidra med. Kunskap, vishet, mognad, mångårig erfarenhet o.s.v. Men i västvärlden är 60-åringen en

belastning som snarast skall avvecklas och ytterligare öka på ”köttberget”.

Vad skall alla dessa pensionerade fyrtiotalister ta sig för, när deras tjänster och kunskaper inte längre är intressanta? Pensionärsföreningens dragspel och tårtkalas torde inte utöva någon vidare attraktion på människor, som under hela sitt yrkesverksamma liv varit aktiva, kreativa, självständiga och tillika skapat den moderna teknik vi nu lever med. Och golfklubbar och bouleföreningar torde knappas kunna ta hand om alla dem, som vill ha något intressant och meningsfullt att syssla med ”på sin ålders höst”. Vad finns det för alternativ?

Jag har ett bra förslag: SLÄKTFORSKNING! Denna hobby, som för den bitne blir ett sätt att leva, har allt man kan begära av utmaningar, problemlösning, logiskt tänkande, förkovran, stimulans och lyckorus. Den ger också anledning till resor, umgänge med nyfunna släktingar, kontakter med andra forskare, trivsamma träffar i släktforskarföreningen och mycket annat.

Kanske är det dags för en ”riktad kampanj”, ett informationsblad måhända till alla som står i begrepp att bli ”överflödiga” på arbetsmarknaden, men som sannerligen behövs inom släktforskarverksamheten, som utövare och förvaltare av vårt gemensamma intresse, men också som aktiva funktionärer och medarbetare i våra föreningar och i våra olika projekt. Inom släktforskarverksamheten talar vi aldrig om några ”köttberg”, utan välkomnar i stället varje nyfiken själ att vara med i den spännande jakten på förfäder och försvunna släktingar.

Till sist vill jag tillönska finansministern en riktigt God jul! Men tag det försiktigt med all den goda maten! Den är fettbildande!

Ted Rosvall

Riksstämman 2004 i Östersund

Protokoll fört vid riksstämman 2004

Dag: Lördagen den 14 augusti 2004

Tid: Klockan 13.00–16.00

Plats: Folkets Hus, Östersund

Närvarande: Ca 160 personer, varav 120 ombud representerande 77 föreningar

§ 1 Fastställande av röstlängd samt anmälan av nya medlemsföreningar/sammanslutningar.

Förbundsordförande Ted Rosvall hälsade välkommen och förklarade årets riksstämma för öppnad. Upprop av röstlängden genomfördes varefter den fastställdes.

Ted Rosvall anmälde de fem nya medlemsföreningar som tillkommit sedan föregående stämma samt hälsade dem välkomna i förbundsgemenskapen: Härjedalens Släktforskarförening, Inlands Släktforskare (Bohuslän), Matarengi Forskarförening (Norrbotten), Marie-stadsbygdens Forskarförening samt Lidköpingsbygdens Släktforskare.

§ 2 Val av stämмоordförande och vice ordförande samt anmälan av sekreterare vid riksstämman.

Per Söderberg, oppositionsråd i Östersund, valdes till stämмоordförande.

Erik Artur Egervärn, ordförande för Jämtlands Släktforskare, valdes till vice ordförande.

Gunvor Hjärtström, förbundssekreterare, anmäldes som sekreterare vid riksstämman.

Därefter övertog *Per Söderberg* ordförandeskapet.

§ 3 Val av två ombud att jämte ordföranden justera protokollet.

Till justerare valdes *Sven Horndahl*, Skånes Genealogiska Förbund och *Barbro Behrendtz*, Östgöta Genealogiska Förening.

§ 4 Val av rösträknare samt övriga mötesfunktionärer.

Till rösträknare valdes *Hans Egeskog* och *LeRoy Billberg*.

§ 5 Fastställande av dagordning.

Förslaget till dagordning kompletterades med en punkt 10 b om ”ersättningsfrågor”, varefter dagordningen fastställdes.

§ 6 Fråga om riksstämman blivit behörigen utlyst.

Kallelse skall, enligt stadgarna, ske 3 månader före ordinarie riksstämma. Kallelsen postades den 12 maj 2004.

Riksstämman förklarades behörigen utlyst.

§ 7 Behandling av förbundsstyrelsens årsredovisning och revisorernas berättelse för föregående verksamhetsår samt fråga om beviljande av ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen.

Ted Rosvall föredrog verksamhetsberättelsen och *Kurt Modig*, förbundskassör, den ekonomiska redovisningen. Det noterades att revisionsberättelsen blivit försenad p.g.a. att ett nytt ekonomisystem tagits i bruk, samt nya rutiner kring revisionsarbetet införts.

Lena A Löfström, revisor, kommenterade bokslutet samt föredrog revisionsberättelsen varefter den lades till handlingarna.

Riksstämman beviljade förbundsstyrelsen ansvarsfrihet i enlighet med revisorernas förslag.

§ 8 Behandling av förslag och framställningar från förbundsstyrelsen.

Inga sådana fanns att behandla.

§ 9 Behandling av motioner.

Motion nr 1/04 angående förbundsstyrelsens protokoll.

Ted Rosvall föredrog förbundsstyrelsens kommentar och förslag.

[Angeläget 2/04 sid 14:

...

Förbundsstyrelsens kommentar:

Samtliga stämमohandlingar liksom riksstämmans protokoll ingår i medlemstidningen ANGELÄGET. Denna tidning publiceras sedan många år samtidigt med papperstidningen i form av en PDF-fil på Förbundsrotter. Förbundsstyrelsen finner därför att motionen på denna punkt redan är uppfylld.

När det gäller Internetpublicering av förbundsstyrelsens protokoll är det förbundsstyrelsens mening att en sådan omöjliggörs av bestämmelserna i Personuppgiftslagen (PUL) samt i det s.k. Databasdirektivet från EU. Detta protokoll innehåller nämligen ofta ärenden som berör den anställda personalen, uppgifter som helt enkelt inte får publiceras digitalt. De kan även innehålla referat av känsliga förhandlingar kring upphandling, samarbetsavtal och andra ekonomiska förhållanden, som inte i onödan bör bli offentliga. Protokollen tillställs dock givetvis alltid förbundets revisorer.

Referat av viktiga styrelsebeslut kommer, liksom tidigare, att offentliggöras både i ANGELÄGET, i Släkthistoriskt Forum och på Förbundsrotter. Berörda föreningar och enskilda kan dock alltid begära och få protokollsutdrag över enskilda beslutspunkter i protokollet. (se ANGELÄGET 3/03 sid 11).

Förbundsstyrelsen föreslår:

att den del av motionen som berör Riksstämman med ovanstående redogörelse skall anses besvarad.

att motionen i övrigt avslås.

...]

Jan Appelquist, StorStockholms Genealogiska Förening, förklarade sig nöjd med delar av förbundsstyrelsens svar, men yrkade på att förbundsstyrelsens protokoll blir tillgängliga för medlemmarna och att eventuella känsliga uppgifter redovisas i bilagor, vilka inte skickas ut.

Sture Bjelkåker, Föreningen DIS, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Riksstämman beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag

- att den del av motionen som berör Riksstämman med ovanstående redogörelse skall anses besvarad

- att motionen i övrigt avslås

Motion nr 2/04 angående "Släktforskningens dag".

Ted Rosvall föredrog förbundsstyrelsens kommentar och förslag.

[Angeläget 2/04 sid 14:

...

Förbundsstyrelsens kommentar:

Förbundsstyrelsen menar att släktforskningen behöver lyftas fram, inte minst medialt, som den massiva folkrörelse den faktiskt är. En årlig kraftsamling kring en "Släktforskningens Dag" skulle, med god planering och marknadsföring, kunna bli ett verksamt redskap för en sådan exponering av vår verksamhet.

Ett deltagande i "Släktforskningens Dag" måste givetvis vara frivilligt för förbundets medlemsföreningar och ambitionsnivå och innehåll måste kunna få variera, beroende på råd, lägenhet och praktiska möjligheter.

Förbundsstyrelsen föreslår

att motionen bifalles

...]

Lars-Gunnar Sander, Värmlands Släktforskarförening, påpekade att Arkivens dag hålls årligen i början av november. I samband med dessa kan lokala aktiviteter anordnas varför han yrkade avslag på motionen.

Riksstämman beslutade bifalla motionen enligt förbundsstyrelsens förslag.

Motion nr 3/04 angående "Registerprogram för skattelängder".

Ted Rosvall föredrog förbundsstyrelsens kommentar och förslag.

[Angeläget 2/04 sid 15:

...

Förbundsstyrelsens kommentar:

Detta förslag har länge legat på förbundsstyrelsens bord, i form av ett initiativ från vår projektledare, Carl Szabad. Tyvärr har det "trängts undan" av en rad andra projekt, samt inte minst av den modernisering av de administrativa och ekonomiska rutinerna på förbunds-kansliet, som ägt rum under de två senaste åren. Tanken är emellertid god, och har fått förnyad aktualitet dels genom det presentationsprogram för databaser som förbundet nu tar fram, dels genom de experiment med digitalfotografering av mantalslängder som bedrivits bl.a. i Halland.

Förbundsstyrelsen föreslår

att motionen bifalles

...]

Riksstämman beslutade bifalla motionen enligt förbundsstyrelsens förslag.

Motion nr 4/04 angående ökad tillgång till kyrkoböcker på mikrokort.

Ted Rosvall föredrog förbundsstyrelsens kommentar och förslag.

[Angeläget 2/04 sid 16:

...

Förbundsstyrelsens kommentar:

Motionärernas tanke om ett rikstäckande mikrokortsbestånd på samtliga landsarkiv är vällovlig, men tyvärr alldeles orealistisk. En enda riksuppsättning lär idag, som en följd av att SVAR av Riksarkivet tvingas till självfinansiering av all sin verksamhet, betinga ett pris på mellan 7 och 10 miljoner kronor. Tio sådana uppsättningar till våra landsarkiv skulle således kosta mellan 70 och 100 miljoner kronor, pengar som arkiverket inte har, och inte har någon rimlig möjlighet att frambringa. Även om man skulle tänka sig att SVAR medgav en unik 50%-ig rabatt på en sådan jättebeställning, så är det fortfarande mycket stora pengar det handlar om.

Till detta kommer rena utrymmesproblem, där flertalet landsarkiv inte har möjlighet att tillskapa det utrymme som skulle krävas för kortens tillgängliggörande samt för de ytterligare forskarplatser som oundvikligen skulle behövas.

Det är av yttersta vikt att förbundet i sitt agerande försöka upprätthålla bilden av sin verksamhet som seriös och verklighetsförankrad. Att driva ett sådant krav som det föreslagna skulle för förbundet innebära en förlust i trovärdighet visavi arkivmyndigheterna. När det gäller rikstäckning torde det alternativ som "Kyrböcker på Nätet" (Genline) erbjuder vara den enda möjlighet, som för landsarkiven är ekonomiskt

och praktiskt genomförbar. Här handlar det om en utgift på kanske 10.000:- om året för ett fleranvändar-abonnemang. Däremot borde det vara möjligt att uppmuntra landsarkiven till ett fortsatt inköp av "gränsnära" församlingar eller delar av län på mikrokort, som ett komplement till mikrokorten över det egna beståndet av kyrkböcker. På samma sätt vore det ytterst värdefullt om landsarkiven och/eller SVAR kunde införskaffa relevant material på mikrokort/ mikrofilm från våra grannländer; Danmark, Tyskland, Baltikum, Finland och Norge för underlättande av forskningen i gränstrakterna mellan våra respektive länder.

"Denna teknik (digitala kyrkböcker) passar inte alla" är en slutsats som inte alla är beredda att skriva under på. Ett teknikskifte innebär visserligen alltid stora problem, inte minst på det pedagogiska planet, men det skapar också nya möjligheter, som man riskerar att förlora om man envist biter sig fast vid en gammal, beprövad teknik. Mikrokorten har, jämfört med den digitala tekniken, en hel del fördelar. De är lätta att hantera, inte minst när det gäller snabbheten vid översiktliga sökningar. Forskandet är inte beroende av fungerande datorer och ibland skakiga Internettuppkopplingar. Men den digitala tekniken erbjuder så mycket mer av tillgänglighet och möjligheter till förbättrad läsbarhet (ljus, kontrast, extrem förstoring etc.) att det vore fel att i detta läge satsa på en teknik som inte längre utvecklas.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås

...]

Sven Horndahl modifierade förslaget till att handla om bevakning av att SVARs mikrokort tas till vara och fördelas över de olika landsarkiven den dag SVAR upphör med sin uthyrningsverksamhet. Ted Rosvall meddelade att förbundsstyrelsen kunde tänka sig att jämka sitt förslag i enlighet med den nya formuleringen.

Riksstämman beslutade bifalla motionen i dess modifierade skick;

- att förbundsstyrelsen får i uppdrag att bevaka att SVARs mikrokortsbestånd tas till vara den dag SVAR upphör med sin uthyrningsverksamhet, samt att korten utplaceras i landsarkivens forskarsalar.

§ 10 a Behandling av verksamhetsplan, budget och avgifter för kommande verksamhetsår.

Ted Rosvall föredrog verksamhetsplanen för år 2005 och Kurt Modig föredrog budgeten för år 2005.

Efter diskussion, där bl.a. vikten av fortsatt kamp för bevarandet av våra socknar togs upp, fastställdes verksamhetsplanen och budgeten.

Avgifter för 2005.

Riksstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag om oförändrad organisationsavgift d.v.s. 7:- per medlem, respektive 100:- per medlemsförening för sammanslutning.

Riksstämman beslutade att ingen stämooavgift för år 2005 skall tas ut.

§ 10 b Ersättningsfrågor.

Valberedningens ordförande, *Olof Cronberg*, presenterade valberedningens förslag till ändrade ersättningar.

Riksstämman beslutade i enlighet med förslaget.

§ 11 Val av förbundsordförande för en mandatperiod (två år).

Olof Cronberg presenterade valberedningens förslag till ordförande, nämligen omval av *Ted Rosvall* på två år.

Ted Rosvall omvaldes enhälligt till förbundsordförande på två år.

§ 12 Beslut om antal ledamöter i förbundsstyrelsen, vilka utses för en mandatperiod (två år) på sådant sätt att hälften av platserna står till förfogande varje år.

Riksstämman beslutade om oförändrat antal personer i styrelsen, 11 personer.

§ 13 Val av ledamöter i förbundsstyrelsen.

Olof Cronberg, redovisade en enig valberednings förslag av styrelseledamöter för två år.

Anette Carlsson, Karlstad, nyval
Björn Fredriksson, Boden, omval
Kent Lundvall, Uddevalla, omval
Jan Nilsson, Staffanstorps, omval
Anna-Karin Westerlund, Uppsala, nyval.

Sam Blixt, Oskarshamn, nominerades av PLF.

Riksstämman beslutade utse ledamöter enligt valberedningens förslag.

Votering begärdes och slutna omröstning verkställdes. Resultatet av omröstningen fastställdes enligt följande:

Björn Fredriksson, 118 röster
Anna-Karin Westerlund, 115 röster
Anette Carlsson, 114 röster
Jan Nilsson, 114 röster
Kent Lundvall, 112 röster
Sam Blixt, 26 röster
Anna-Karin Nilsson 1 röst

Riksstämman beslutade således utse *Anette Carlsson*, *Björn Fredriksson*, *Kent Lundvall*, *Jan Nilsson*, samt *Anna-Karin Westerlund*, till styrelseledamöter på två år.

§ 14 Val av två revisorer och två ersättare, på sådant sätt att hälften av platserna står till förfogande varje år. Beslut om vem som ska vara sammankallande.

Olof Cronberg redogjorde för valberedningens förslag

av revisorer och revisorssuppleanter.

Till revisor på två år omvaldes *Ove Olsson*, BDO Feinstein Revision AB som vid behov utser ersättare för honom.

Till revisor på ett år föreslogs nyval av *Stig Aronsson*, Löddeköpinge, som ordinarie revisor (sammankallande) och som ersättare på ett år *Carl-Göran Backgård*, Åkersberga.

Riksstämman beslutade i enlighet med valberedningens förslag.

§ 15 Val av fem ledamöter i valberedningen, varav en ordförande, för tiden intill dess nästa ordinarie riksstämma avslutats.

Till valberedning utsåg riksstämman *Olof Cronberg*, Växjö, (sammankallande), omval, *Elisabeth Leek*, Eksjö, omval, *Eddy Widborg*, Åkersberga, omval, *Jorge Lintrup*, Mora, omval, samt *Bo Persson*, Linköping, nyval.

§ 16 Övriga ärenden.

Ted Rosvall meddelade att förbundsstyrelsen beslutat utse *Landsarkivet i Vadstena* till årets arkiv och *Bodens Bibliotek* till årets bibliotek.

Ted Rosvall hälsade den nya styrelsen välkommen och presenterade den för ombuden.

Ted Rosvall avtackade avgående styrelseledamoten Sam Blixt och revisorerna Lena A Löfström och Åke Kjellqvist.

§ 17 Stämman avslutades.

Stämмоordförande *Per Söderberg* återlämnade ordförandeskapet till *Ted Rosvall*, som tackade honom och övriga mötesfunktionärer och ombud för en väl genomförd riksstämma.

Vid protokollet

Gunvor Hjärtström
Sekreterare

Ted Rosvall
Ordförande §§ 1-2 och 17

Per Söderberg
Ordförande §§ 3-16

Sven Horndahl
Justerare

Barbro Behrendtz
Justerare

”Operation Brevstorm”

Förbundets aktion ”Operation Brevstorm” uppmärksammades stort i en artikel i Svenska Dagbladet onsdagen 15 december.

Under rubriken ”Släktforskarna protesterar när socknarna försvinner” beskriver journalisten Marcus Haraldsson problematiken med församlings-sammanslagningar och de förlorade medeltida sockennamnen.

Även Riksantikvarieämbetets sakkunnige uttalar sig till förmån för socknarna, medan Lars Tegenfelt, rättsexpert på Skattemyndigheten, anser att kampanjen är missriktad och märklig. Som ett argument för bibehållandet av församlingen som indelningsgrund nämner han förhållandena i storstäderna, där ”vi vant oss vid dagens församlingar”.

Man kan undra om Lars Tegenfelt vet att t.ex. Klara och Jakobs församlingar inte längre existerar, utan har uppgått i Storkyrkoförsamlingen (Nikolai) under det nya namnet ”Domkyrkoförsamlingen”.

Problematiken är dock lite annorlunda i städerna, jämfört med landsbygden. Ett nytt begrepp för stadsförsamling, där just ledet ”församling” inte ingår, tycks vara av nöden om inte förvirringen skall bli total. Ett förslag: STADSSOCKEN. Hur skulle det fungera med en ”Klara stadssocken”, som skulle beskriva ett helt annat och mer ursprungligt område än den klerikala Domkyrkoförsamlingen, vari det geografiska området ”Klara” idag ingår.

Se även artikel på sidan 14.

Styrelsenytt i korthet

Arkivpriset till Vadstena

Till "Årets arkiv ur släktforskarperspektiv" utsåg förbundsstyrelsen Landsarkivet i Vadstena. Arkivet fick priset, som utdelades i samband med Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg, för "modern verksamhet i unik historisk miljö samt för lyhördhet inför nyttjarnas behov av service och väl anpassade öppettider". Priset, som är på 10.000 kronor, överlämnades av förbundsordförande Ted Rosvall, och mottogs av arkivarien Claes Westling.

Bibliotekspriset till Boden

Till "Årets Bibliotek ur Släktforskarperspektiv" utsågs Biblioteket i Boden. Motiveringen formulerades så: "för bibliotekets nytänkande och flexibilitet i samarbetet med den lokala släktforskarföreningen, samt för en helhjärtad satsning på modern teknik för kommunens släktforskare". Även detta pris, som liksom arkivpriset skall användas till litteratur, mikrokort, databaser eller utrustning till släktforskarnas fromma, är på 10.000 kronor, och utdelades i Göteborg. Mottagare här var Ulrika Blomkvist från Bodens bibliotek.

Styrelsen rekonstituerad

Vid ett konstituerande styrelsemöte efter riksstämman i Östersund omvaldes Christina Gustavsson som 1:e vice ordförande, och nyvaldes Torbjörn Näs som 2:e vice ordförande. Efter Christina Gustavssons bortgång har styrelsen beslutat att utse Torbjörn Näs till 1:e vice ordförande, samt att välja Ingrid Månsson Lagergren till ny 2:e vice ordförande.

Släktforskningens dag

Riksstämman i Östersund beslutade bland annat att anta en motion från Storstockholms Genealogiska Förening om ett försök med en "Släktforskningens Dag", samt att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att besluta om tidpunkten för en första sådan dag. Förbundsstyrelsen har nu kommit fram till att detta datum skall vara lördagen den 18 mars 2006.

Ny förening

Föreningen Gagnefs släktforskarförening har invalts i Sveriges Släktforskarförbund. Därmed uppgår antalet medlemsföreningar till 151.

RötterRådet

Förbundsstyrelsen har beslutat att till nytt Rötterråd fram till nästa Riksstämma utse Anette Carlsson, Karlstad, såsom styrelserepresentant och sammankallande, Eva Dahlberg Jönköping, såsom expert på Rötter, Jan Johansson, Halland, såsom representant för medlemsföreningarna samt Stefan Jernberg, Gustafs, såsom representant för den vanlige användaren. RötterRådets uppgift är att tjäna medlemmarnas och släktforskningens syften med avseende på förbundets webbpublikationer och skall bl.a.

* Arbeta för Rötters framtid beträffande innehåll, layout och utveckling.

* Bidra med idéer och förslag om Rötters översyn och uppdateringsbehov.

* Bistå med tekniska lösningar.

* Vara en länk mellan Rötters användare, redaktörer och övriga ansvariga för olika avdelningar samt förbundsstyrelsen.

* Agera stödgrupp för Anbytarvärden i frågor rörande diskussioner och användare/debattörer på Anbytarforum.

* Fungera som ett stöd för Rötterredaktören och övriga ansvariga genom att komma med idéer och uppslag om förbättrat innehåll och funktioner.

Registerprogram för skattelängder

Riksstämman beslutade också att anta en motion från Storstockholm om framtagandet av ett särskilt registreringsprogram för olika typer av skattelängder, ett smidigt och tidsbesparande redskap för metodiska genomgångar av annars svårbehandlat material. Förbundsstyrelsen har tillsatt en arbetsgrupp och förhoppningen är att den önskade programvaran skall stå klar under 2005.

Forskarstugan i Göteborg

De nuvarande lokalerna på Tredje Långgatan har sagts upp, och förbundet letar nu, med hjälp av representanter för göteborgsföreningarna, efter nya och bättre lokaler.

Publikationer, förlags- och försäljningsverksamheten.

Sveriges Befolkning 1980; Uppföljaren till "Sveriges Befolkning 1970" blev klar i tid till Släktforskardagarna i Östersund, och har blivit mycket uppskattad av alla dem som forskar "framåt" i tiden.

Bygdéns Herdaminne klart. Band fyra visade sig vara felaktigt, varför ett nytryck av detta band skett. Serien är nu komplett och kan beställas via förbundets nätbokhandel eller direkt från förbundskansliet.

Rosenberg. CD-skivan, som är ett samarbetsprojekt med SVAR, är klar och har börjat säljas. Det påpekades att denna skiva är mer användarvänlig än "Rosenbergs-skivan" från Regis. (se artikel härintill)

Grill: Statistiskt sammandrag af svenska indelningsverket. SVAR har digitaliserat denna utmärkta nyckel till svensk soldatforskning och för närvarande pågår ett samarbete med förbundet kring en CD-utgåva även av detta verk.

Kungsholmsskivan är under arbete och väntas utkomma under våren 2005.

The Swedish Census 1890 - Den engelska versionen av Sveriges befolkning 1890 - är nu klar. En lämplig present till släktforskande släktingar över there.

Om ”Rosenberg”

Det finns idag två utgåvor av Rosenbergs Geografiska Handlexikon på CD, den ena publicerad av Regis och den andra av Förbundet i samarbete med SVAR. Förbundet gjorde tidigt en utvärdering av Regis produkt och av den databas som SVAR utvecklat, och valde därefter att samarbeta med SVAR, eftersom kvaliteten och utvecklingsmöjligheterna i SVARs koncept bedömdes som överlägsna.

SVARs/Förbundets version av ”Rosenberg” är dyrare än Regis version. Detta beror på att vår produkt har genomgått flera noggranna korrekturvändor samt utrustats med mer utvecklade sökfunktioner, och en mer avancerad design. Dessutom har förbundet under produktutvecklingen

varit med och påverkat utformningen, sökbarheten och kunnat kontrollera kvaliteten. Därmed tar förbundet också, tillsammans med SVAR, ett ansvar för eventuella uppgraderingar och för support till forskarna.

Bland finesserna i SVARs/Förbundets version kan nämnas:

- Normerad stavning av socken – härad – län
- Möjlighet att söka även på den äldre stavningen
- Möjlighet att, med hjälp av plocklistorna, minimera sökningen till att gälla ett visst län, ett visst tingslag/härad eller en viss socken.

Peder Andrén, SVAR

Ted Rosvall, Sveriges Släktforskarförbund

Tror ni på storken?

Så ser den ut, den nya logotypen för ”Släktforskarcentrum” i Sundbyberg, de nya, öppna lokalerna för svensk släktforskning. Eftersom verksamheten är förlagd till det gamla Marabouhuset i Marabouparken, var det svårt att komma ifrån storken som symbol. Men det är som synes en modern släktforskarstork, med kläm på både böcker och datorer.

Nu hoppas vi att våra föreningar tar tillfället i akt att hälsa på oss i Sundbyberg, bekanta sig med samlingarna och läsesalarna, pröva datasalen och kanske också få sig ett eller annat föredrag till livs.

Ett föreningsbesök i Sundbyberg skulle t.ex. kunna se ut så här:

- 10.00 Kaffe med bulle vid ankomsten. Därefter samling i stora Hörsalen. Introduktion, historik och kanske ett mindre föredrag.
- 11.00 **Grupp I:** Samling i datasalen med visning och pröva-på-verksamhet kring våra databaser och Internetresurser.
Grupp II: Rundvandring i lokalerna, med besök hos GF, i läsesalarna o.s.v. Tid för eget botaniserande i samlingarna.
- 12.00 Gemensam lunch på närbelägen restaurang eller som alternativ catering i förbundets lokaler.
- 13.00 **Grupp II/Grupp I** - som ovan fast omvänt
- 14.00 Samling i konferensrummet med ytterligare föredrag efter önskemål. Kanske med besök av representanter från någon av de övriga föreningar eller personal, som är verksamma i huset.
- 15.00 Fritt botaniserande, med tillfälle att inmundiga en kopp kaffe i vårt kombinerade tidskriftsrum och café.
- 16.00 Hemresa

Om man tänker sig ett flerdagarsarrangemang, kan vi hjälpa till med kontakter vid t.ex. Riksarkivet, Krigsarkivet, Stadsarkivet, Arninge, Kungliga Biblioteket o.s.v. för visningar och/eller handledd forskning.

Släktforskarcentrum är också öppet för allmänheten. Öppettider tills vidare: Måndag - fredag 10.00 - 16.00

Centret kommer också att vara öppet vissa kvällar och helger - mer om detta senare.

Välkomna till Sundbyberg!

Sveriges dödbok III

Första delen av projektet *Namn åt de döda* närmar sig sin fullbordan – Sveriges dödbok III beräknas utkomma i månadskiftet januari - februari 2005.

Det har varit mycket jobb med sammanställningen av de tusentals filer som kommit in från idoga släktforskare runt om i landet. Inga tidigare erfarenheter från liknande projekt har funnits att ta lärdom av och jag har kanske ibland varit lite väl optimistisk vad gäller tidsåtgången för sammanställningen. Det har också varit svårt att bromsa alla medarbetare som önskat få med så mycket som möjligt i sista stund och många har skickat in reviderade versioner av sina filer nu på sluttampen. Detta har gjort att utgivningen blivit något försenad.

Det har varit ett fantastiskt jobb med projektet *Namn åt de döda*. Inte ens jag, i mina mest optimistiska stunder, hade trott att ett så bra resultat skulle kunna nås. Alla sammanräkningar är ännu inte helt klara men i dagsläget har ca 1.356.000 poster kommit in. Visserligen har en del tomma eller felaktiga poster samt dubbletter fått sorteras bort men antalet nya namn kommer ändå att bli en bra bit över miljonen. 77% av de ”namnlösa” har fått namn genom *Namn åt de döda* och dessutom tillkommer ca 100.000 namn från ett pensionsregister för åren 1966-70. På den nya CD:n kommer också också alla döda 2000-2003 att finnas med, liksom ett stort antal svenskar som dött utomlands.

Projektet kommer att fortsätta så snart Sveriges dödbok III har kommit ut - för visst vill vi klara 100% till version IV. Hemsidorna kommer i samband med nystarten att revideras och personer som adopterat församlingar men inte fullföljt sitt åtagande kommer att plockas bort. Det blir sedan fritt fram att adoptera de församlingar som återstår.

Många har redan utnyttjat sin ”belöning” för arbetet med *Namn åt de döda* och använt sitt tillgodohavande för inköp från förbundets bokhandel. Alla föreningar som deltagit i projektet och noterats för belöningar kommer att före nyår få en sammanställning på vad som skrapats ihop. Sammanställningen skickas till föreningens kassör eller annan kontaktperson via e-post.

Alla beställningar av böcker och CD-skivor, där tillgodohavande för *Namn åt de döda* skall användas som betalning, skickas till mig via e-post på dodbok3@swipnet.se.

Många vill naturligtvis använda sin belöning för att inköpa Sveriges dödbok III. Skicka då beställning till ovan nämnda e-postadress.

Jag vill här passa på att tacka alla duktiga medarbetare i projektet *Namn åt de döda* för det enorma arbete ni lagt ner! Tillsammans har vi klarat det som många trodde var omöjligt!

God Jul och Gott Nytt År tillönskar

Anna-Lena Hultman, projektledare

Län	Antal församl.	Antal poster	Antal adopterade församl.	Antal adopterade poster	% adopt. poster	Antal klara förs.	Antal klara poster	% klara poster
AB	232	239 798	174	133 871	55,83%	128	100 022	41,71%
C	112	39 494	112	39 494	100,00%	112	39 494	100,00%
D	117	47 674	117	47 674	100,00%	117	47 674	100,00%
E	195	79 141	147	53 312	67,36%	138	47 738	60,32%
F	176	55 965	159	52 533	93,87%	158	52 451	93,72%
G	110	33 982	66	22 217	65,38%	63	21 407	63,00%
H	120	54 025	84	30 509	56,47%	75	26 553	49,15%
I	92	13 233	92	13 233	100,00%	92	13 233	100,00%
K	46	31 936	38	19 687	61,65%	32	17 642	55,24%
L	153	54 751	137	43 188	78,88%	133	41 300	75,43%
M	311	130 188	308	118 306	90,87%	308	118 306	90,87%
N	104	37 199	104	37 199	100,00%	104	37 199	100,00%
O	134	118 392	124	92 210	77,89%	123	90 252	76,23%
P	222	76 008	196	57 193	75,25%	191	56 119	73,83%
R	268	57 244	268	57 244	100,00%	268	57 244	100,00%
S	134	66 471	79	43 802	65,90%	69	34 386	51,73%
T	87	56 555	87	56 555	100,00%	87	56 555	100,00%
U	80	42 623	80	42 623	100,00%	80	42 623	100,00%
W	82	61 879	82	61 879	100,00%	82	61 879	100,00%
X	67	64 409	65	62 754	97,43%	56	47 209	73,30%
Y	69	59 029	69	59 029	100,00%	69	59 029	100,00%
Z	83	31 071	83	31 071	100,00%	83	31 071	100,00%
AC	69	43 102	69	43 102	100,00%	69	43 102	100,00%
BD	71	40 936	71	40 936	100,00%	68	40 440	98,79%
Sverige	3 134	1 535 105	2 811	1 259 621	82,05%	2 705	1 182 928	77,06%

Digital skymning

I september sände TV2 ett alldeles utmärkt program i serien "Vetenskapens värld". Det handlade om alla de digitala bilder vi tar, videofilmer och ljudupptagningar, som vi tror skall överleva både oss själva och våra barnbarn. Men så är det inte. Livslängden på alla dess CD-skivor vi bränner är i högsta grad begränsad, och om vi inte ständigt kopierar över våra filer till nya skivor eller band, och i ny, modern programmiljö, så kommer de mycket snart att vara förlorade. Den digitala skymningen breder ut sig...

Programmet tog också upp arkivens problem på detta område, och till och med Riksarkivet och dess överarkivarie, Claes Gränsström, fick vara med på ett hörn. Vad som inte togs upp är den ovissa framtiden för den moderna folkbokföringen från 1991 och framåt. Skatteverket har på min begäran lämnat en redogörelse över "Systemsäkerhet avseende folkbokföringsdatabasen" och det är en till synes betryggande läsning, där databasen speglas och backupas i två separata system. Det finns t.o.m. ordnat med olika leverantörer av elström till de båda datahallarna, med separat reservkraft, för att ytterligare höja säkerheten. Ändå är jag inte nöjd. I ljuset av TV-programmets ögonöppnare blir jag alltmer styrkt i min förvisning, som från början bara var en känsla, om att den svenska folkbokföringen också måste ha en analog backup, en kontinuerlig säkerhetsfilm, från vilken man kan återskapa hela databasen, om katastrofen skulle vara framme.

Det finns de som tycker att jag talar i nattmössan. Att inga moderna människor rimligen kan förorda något så gammalmodigt som mikrofilm. Det är bara digital backup som kan komma i fråga. TV-programmet visade dock med all önskvärd tydlighet att den tid vi lever i kan komma att bli ett historiskt vakuum. Detta om vi inte tar problemen med långtidsförvaring av data på allvar. Inte så att vi behöver göra analoga kopior på hela den datamassa som vårt moderna samhälle producerar. Långt därifrån! Men

det finns vissa fundamentala serier, som absolut inte får äventyras. Där man måste anstränga sig lite extra. Där man måste ha både hängslen och livrem (och mikrofilm). Främst bland dessa primala primärkällor står den svenska folkbokföringen, startad på 1600-talet och fortfarande going strong. I ett yttrande till Utredningen om behandling av folkbokföringsuppgifter hos arkivmyndigheterna" skrev jag bl.a. följande:

Medan den tidiga folkbokföringen (1686-1991) är betryggande säkrad på minst fyra olika sätt (original, mikrofilm, mikrokort och digitala bilder) kan inte folkbokföringsdatabasen från 1991 på samma självklara sätt sägas vara säkrad för "all framtid". Systemsäkerheten hos Skatteverket är utomordentligt hög, med backuper, spegling och lagring på skivminnen och på band. Det som däremot saknas är en komprimerad analog backup, lämpligen i mikrofilmsformat, som förvaras på ett betryggande sätt, och från vilken befolkningsdatabasen skulle kunna återskapas om katastrofen är framme, eller om tiden och teknikutvecklingen skapar sådana problem att det inte längre går att med befintlig utrustning "migrera" informationsmassan. Ingen kan garantera att dagens digitala information finns bevarad och går att studera om 100 eller 300 år. Den svenska folkbokföringen är av sådan vital betydelse för hela samhället och för nationens kulturella identitet, att särskilda ansträngningar måste göras för att till varje pris bevara detta unika källmaterial.

Den moderna folkbokföringen får inte enbart betraktas som ett arbetsredskap för olika samhällsfunktioner. Den utgör också grunden för kommande generationers forskning om oss och om vår tid. Det är därför av oerhörd vikt att även de kulturella aspekterna kring bevarande och tillgängliggörande av detta vårt allra främsta källmaterial beaktas.

Ted Rosvall

Ny trappa för Genslineabonnemang

Förbundet har nu förhandlat fram en ny "trappa" för medlemsföreningarnas abonnemang hos Gensline. Det tidigare systemet byggde på antalet medlemmar i respektive förening, en lite ologisk konstruktion, eftersom det bara är ett abonnemang som kan vara igång samtidigt.

Det nya systemet handlar i stället om hur många datorer i föreningslokalen eller forskarstugan man väljer att ha laddade med Gensline. Trappan gäller från 1/1 2005 och har följande utseende:

Dator 1 2750:-

Dator 2 1750:-

Dator 3 1500:-

Allt **inklusive** moms!

Om att lyssna

Det händer ibland att förbundsstyrelsen och jag själv får kritik för våra beslut och för vårt sätt att sköta förbundet. Detta är nyttigt och alldeles som sig bör. Dialogen med våra medlemsföreningar och med enskilda släktforskare är en absolut nödvändighet och en del av den demokratiska processen. Utan kritik, positiv eller negativ, ingen utveckling!

Understundom önskar man dock att skaran av kommentatorer kunde utökas. På Anbytarforum häckar sedan flera år tillbaka ett litet antal ”proffstyckare”, som med sin ofta aggressiva stil skrämmer andra skribenter till tystnad. En del snöar så till den milda grad in på ett eller ett par ämnen att de tar varje tillfälle i akt att hackspetta in sina mantran. Redan kända synpunkter och argument upprepas in till leda. Övriga debattörers integritet, moral och demokratiska grundsyn ifrågasätts. Eventuella motugg hackas sönder, finfördelas och mosas i proffstyckarens gallfyllda kräva, för att sedan kräkas ned i halsen på den som vägat sig på ett inlägg.

Nyligen grasserade en debatt om förbundets produktion av CD-skivor på Anbytarforum. Det är framför allt den nyligen publicerade ”Sveriges Befolkning 1980” och dess föregångare ”1970” som ifrågasätts av en handfull skribenter. Både skivornas konstruktör, Carl Szabad, och jag själv har vid flera tillfällen gått in och förklarat hur förbundsledningen ser på dessa skivor, vilka avvägningar som gjorts, de juridiska förutsättningarna, frågor kring sekretess och förbehåll m.m. Men kritikerna nöjer sig inte med de svar de får. Och när den juridiska infallsvinkeln kollapsar hoppar man raskt över till det debattmoras som heter ”Etik och moral”. När inte heller denna teknik samlar särskilt många sympatisörer klipper man till med den ultimata klichén: ”Förbundsledningen vill inte lyssna”. Så här skriver t.ex. en av de värsta rättshaveristerna på Anbytarforum:

”Förbundet behöver en ordförande med en helt annan framtoning, någon som hyser respekt för sina medmänniskor och som har förmåga att lyssna på rörelsen inklusive medlemmar ända nere på gräsrotsnivå.”

När kritiken kring dessa båda CD-skivor i början av året först blev synlig på Anbytarforum tog jag genast och lade in ämnet som en viktig punkt på Släktforskar- och förtroendemannakonferensen i Uddevalla, där samtliga medlemsföreningar har möjlighet att närvara. Även förbundsstyrelsen fanns på plats för att LYSSNA. För att belysa frågan ur så många vinklar som möjligt hade jag bett två av kritikerna, Jörgen Tolleson och Eva Dahlberg, att medverka i panelen, och ge de församlade sin syn på integritetsproblematiken och andra aspekter på modernt material. Detta gjorde de på ett förtjänstfullt sätt, och den diskussion som följde blev både intressant och givande. Det visade sig emellertid, att den stora majoriteten av konferensdeltagare delade förbundsstyrelsens uppfattning, ett synsätt som också presenteras i den s.k.

tillgänglighetsutredningen, nämligen att allmänhetens behov av och intresse för utökad sökbarhet har större vikt än ett generellt skyddande av sådana personuppgifter som inte i sig kan sägas vara känsliga eller kränkande.

Efter att ha LYSSNAT på alla aspekter kring dessa frågor var det en helt enig förbundsstyrelse som beslutade att gå vidare med ”Sveriges Befolkning 1980”.

Det lilla ordet LYSSNA är förrådiskt. När man säger att ”någon inte lyssnar”, ibland förstärkt med ett ”ni bryr er inte...” förmedlar man samtidigt ett intryck av att de personer man kritiserar är en samling maktfullkomliga, själv-tillräckliga, antidemokratiska översittare. Vad man i själva verket är irriterad över är, att de inte i alla lägen vill LYDA den som skriker högst. Det är stor skillnad på LYSSNA och LYDA.

I praktiskt taget alla organisationer råder ”representativ demokrati”. Man väljer en ordförande och en styrelse, man ger riktlinjer i form av en verksamhetsplan, man skickar med en påse pengar att förvalta. Vid nästa årsmöte eller stämma har styrelsen att redovisa sin förvaltning, och om den har skött sig blir den kanske omvald. Dessemellan bör en klok ordförande och en klok styrelse kontinuerligt försöka ”lyssna av rörelsen”.

Själv har jag, alltsedan jag blev förbundsordförande, försökt att så mycket jag någonsin kan och hinner besöka våra medlemsföreningar ute i landet. Jag har hittills på detta sätt ”betat” av ett 60-tal föreningar. Vid alla sådana besök har jag bett att få träffa representanter för föreningarnas styrelser, för att LYSSNA på deras önskemål och synpunkter på förbundets verksamhet. Jag har också haft som rättesnöre att svara på alla de mail jag får, ibland bara med några korta ord, ibland genom att vidarebefordra dem till rätt person, och ibland genom att initiera större utredningar eller debatter. Varje kontaktförsök förtjänar ett svar. Så fort jag har kunnat bidra med fakta eller förklaringar i någon uppblussande debatt på Anbytarforum, så har jag gjort det. Jag har däremot aktat mig för att ge mig in i evighetslånga diskussioner, som aldrig kan vinnas, och där tonläget och artikulationen tyvärr allt för ofta hamnar på reptilnivå. Den ovan citerade mycket kritiska meningen om mitt ledarskap känns i ljuset av alla dessa ansträngningar särskilt bitter.

Förbundsstyrelsen och jag själv kommer att fortsätta att LYSSNA på våra medlemsföreningar och på ”gräs-rötterna”. På grundval av vad vi uppfattar, kombinerat med våra egna erfarenheter och med utgångspunkt från ekonomiska och juridiska realiteter försöker vi sedan fatta så goda och kloka beslut vi kan. Beslut som gagnar svensk släktforskning och som överensstämmer med det uppdrag vi varje år får av riksstämman. Vårt uppdrag är däremot inte att i alla lägen LYDA varje rättshaverist på Anbytarforum!

*Ted Rosvall
Förbundsordförande*

Välkomna till

Släktforskar- och förtroendemannakonferens

på Suderby Kursgård, söder om Visby

fredag – söndag 6-8 maj 2005

Vårkonferensen 2005 är förlagd till Gotland, en ö som många aldrig har besökt, och ännu fler gärna återvänder till.

Eftersom det är aningen besvärligt att ta sig dit har konferensen denna gång utsträckt till att vara i 3 dagar, inklusive resdagarna, samt berikats med lite sightseeing och studiebesök. Det preliminära konceptet ser ut som följer:

Fredag 6 maj Färjan avgår kl 11 från Nynäshamn och ankommer Visby kl 14.15. Buss möter, varefter en rundtur till södra och mellersta Gotland vidtar. Middag cirka kl 18 vid Majstregården i Sundre. Stopp med visning av skeppssättning i Fröjel, vikingabyn i Lojsta, Öja kyrka och avslutning vid Svenskbymuséet i Roma. Slutligen incheckning vid konferenscentret Suderbys i Västerhejde för två övernattningar. Det ligger cirka en mil söder om Visby.

Lördag 7 maj Konferensdagen. Förmiddagsspass, lunch, tidigt eftermiddagsspass, kaffe, sent eftermiddagsspass, middag. På kvällen supé med underhållning av trubadur, som även ger prov på det gamla gutamålet.

Bland de ämnen som kommer att behandlas kan nämnas:

- * Hur värva nya släktforskare i skolor och på arbetsplatser?
- * Föreningsutbildning för funktionärer
- * ”Arkivresor” till Stockholm och andra huvudstäder
- * Distanskurser i släktforskning – kan det fungera?
- * Socknarna och tillgängligheten – en uppföljning

Detaljerat program kommer att utsändas med Angeläget 1/2005.

Söndag 8 maj Buss hämtar deltagarna vid Suderby, fraktar bagaget direkt till hamnen för förvaring där, och deltagarna in till staden. Förmiddagen rundvandring med guide i Visby stad. Samtidigt visning av Visby landsarkiv. Där presenterar landsarkivarien Tryggve Siltberg arkivet, som 2005 firar sitt 100-årsjubileum, och orienterar i detta sammanhang lite om Gotlands historia. Dessa två aktiviteter sker samtidigt i två grupper som alternerar, cirka 1½ -2 timmar för varje aktivitet, då arkivet inte har plats för mer än cirka 30 personer i sitt konferensrum. Lunch/middag efter fritt val i Visby eller på båten (ingår ej i konferensavgiften). Därefter promenad till båten som avgår cirka 16.00.

Konferensen ligger i Kristi Himmelsfärdshelgen i ljuva månaden maj, då Gotland är som vackrast. Tyvärr är vi inte ensamma om att inse detta, varför det kan bli trångt på färjan. Boka således i tid! Det är tyvärr bara färjan Nynäshamn – Visby som går på vettiga tider den 6 maj, men det finns också flygförbindelser (Skyways) från olika orter i Sverige.

Kostnad, exklusive resan till och från Gotland, men inklusive två övernattningar, 2 frukostar, 1 lunch, 3 kaffepauser och 2 middagar, transfer och rundturer m.m. 1895:- per person i dubbelrum, 2195:- per person i enkelrum. För den som ordnar eget boende är priset 895:- per person inklusive konferens, rundresa och måltider.

Vi rekommenderar en **mycket tidig anmälan** (gärna redan i januari) eftersom antalet platser är begränsat.

Absolut senaste anmälningsdag den **6 mars 2005** till vår nya förbundssekreterare, Lisbeth Dahlin, på 08-4407552 eller sekr@genealogi.se Det går också att faxa på 08-6950824.

Tips: För den som vill tillbringa ytterligare någon dag på Gotland, kanske t.o.m. med familjen, kontakta **Gotlands Konferens & Turistservice**, som förmedlar uthyrning i stugbyar, bl a i Gustafsvik, Snäckvikens och Kneippbyn. Alla dessa ligger i närheten av Visby, Kneippbyn relativt nära Suderbys. Företaget har telefon 0498-20 33 00 och e-postadressen info@gotlandsturistservice.com

Flyg www.skyways.se/
Färja www.gotlandsturistservice.com/

Nytt hopp för socknarna!

Släktforskarförbundets och Hembygdsförbundets vykortskampanj "Rädda våra socknar" tycks ha haft avsedd verkan. Inte mindre än fem motioner i ämnet har i höst lagts på riskdagens bord, två centermotioner och en vardera från moderaterna, kristdemokraterna och folkpartiet. Och det är kraftfulla motioner, som samtliga utmytnar i ett krav på att "församlingen" skall överges som samhällelig indelningsgrund till förmån för sockenbegreppet. Det är kampanjens argument som kommer igen i motionstexterna, i ett par fall förstärkta med nya och fräscha tankegångar. Motionerna, som i sin helhet kan läsas på Riksdagens hemsida (www.riksdagen.se), har följande beteckningar [2004/05 Sk] 231, 257, 259, 417 och 421.

Tidigare motioner och interpellationer har saklöst avfärdats av finansdepartementet, där de alla till sist hamnat, trots att de kulturella aspekterna egentligen är viktigare än de verksamhetsmässiga. Tidigare i år fnyste finansminister Bosse Ringholm i riksdagen bort frågan såsom varande lappri, och det svar släktforskarförbundet och hembygdsförbundet till sist fick på sin kampanj och sin skrivelse var så arrogant och oengagerat att vi alla häpnade.

Nu har emellertid situationen förändrats! I ett sammanträde den 16 november beslutade Skatteutskottet att låta en rad namngivna remissinstanser få yttra sig över dessa fem motioner. Listan är lång och spännande:

Domstolsverket
Kammarkollegiet
Statistiska Centralbyrån
Skatteverket
Riksarkivet
Riksantikvarieämbetet
Språk- och folkminnesarkivet (SOFI)
Lantmäteriverket
Föreningen Sveriges Länsantikvarier
Landstingsförbundet
Svenska kommunförbundet
Svenska kyrkan
Sveriges hembygdsförbund
Ortnamnsrådet
Svenska fornminnesföreningen
Sveriges släktforskarförbund
SVAR (Serviceorgan för landsarkivorganisationen)

Yttrandena skall vara utskottet tillhanda senast den 18 februari 2005. Det är bara att hoppas att de allra flesta kommer att skänka sockenbegreppet ett kraftfullt och välargumenterat stöd. Att Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Lantmäteriet kommer att göra det är ställt utom

all tvivel. Det borde också vara en självklarhet för museivärlden och för Statistiska Centralbyrån. Mera tveksamt är det med Svenska kyrkan, som genom en serie olyckliga beslut har ställt till med denna soppa, och vad Skatteverket kommer att säga vet vi tyvärr redan.

Man skulle önska att samtliga landsarkiv, och inte bara Riksarkivet, tog tillfället i akt att bidra med synpunkter i ärendet. Om det är några som direkt berörs av de olycksaliga församlingssammanslagningarna så är det givetvis de arkivvårdande myndigheterna. Men annars är listan bra, och Sveriges släktforskarförbund kommer givetvis inte försitta tillfället att ytterligare skärpa de redan knivskarpa argumenten för ett återinförande av socknen som indelningsgrund för folkbokföring och all annan förvaltning som tarvar geografisk avgränsning.

Ted Rosvall

Sockenstämman

"Operation Brevstorm" vände sig i första hand till departementen och den statliga förvaltningen. Nu är det dags att se till att breda lager av politiker på både riks- region- och lokalnivå får information om vad som håller på att hända i sockenfrågan. Särskilt viktigt är det, att den socialdemokratiska politikerkaran får tillfälle att påverka sina rikspolitiker när det så småningom blir dags för beslut. Detta eftersom den socialdemokratiska majoriteten i skatteutskottet hittills inte visat någon förståelse för de aktioner, motioner och interpellationer, som förekommit i ämnet.

Förbundet kommer därför att framställa en informationsskrift med arbetsnamnet "Sockenstämman" för utsändning till de folkvalda. Vi kommer också att passa på att informera i en del närliggande ämnen; "Det långsiktiga bevarandet av den moderna svenska folkbokföringen", "Digitalisering av den del av folkbokföringen 1895-1991 som endast finns på mikrokort" samt "Skyddandet av våra gravstenar som en del av rikets och den enskildes kulturarv".

Utgivning: Januari 2005

Remissvar

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över Utredning om uttag av längder ur folkbokföringssystemet (dnr Fi2002/2669)

Sveriges Släktforskarförbund menar att tillgänglighet är ett honnörssord inom all förvaltning och myndighetsutövning. Den svenska folkbokföringen har dock flera andra viktiga dimensioner, som ett historiskt nav, som en identitetsgaranti för den enskilde samt som ett kulturellt arv och central källa för kommande generationers historiska och demografiska forskning. Sveriges Släktforskarförbund (SSf) vill från detta synsätt understryka följande viktiga aspekter:

- * Ett system med direktåtkomst ur den kuranta databasen förutsätter att ingen gallring av personuppgifter får ske, varken när det gäller flyttningar, adressuppgifter eller annat, som ur förvaltnings-synvinkel kanske upplevs som försumbart, men som i den personhistoriska eller historiskt/demografiska forskningen är oerhört vital information.
- * Eftersom systemet använder sig av den städe levande och kuranta folkbokförings-databasen kan uttag i analog form i förstone tyckas överflödigt. Detta är dock ett våghalsigt resonemang, inte minst med tanke på datahavrier, olika slags terrorattentat, ”den mänskliga faktorn”, framtida tekniska problem kring läsbarhet som vi idag inte kan förutspå, samt inte minst problemet med långtidsförvaring av digitalt material. Folkbokföringen skall bevaras för ”all framtid”, ett uppdrag som förpliktigar. Sveriges Släktforskarförbund menar att kostnaden för en årlig analog säkerhetskopiering på mikrofilm skulle vara en billig livförsäkring på ett material, som helt enkelt inte får förloras. Det kan diskuteras om hela folkbokföringsdatabasen för säkerhets skull årligen bör ”rädumpas”, komprimeras och sedan fästas på film, eller om det räcker med årliga uttag kring födelse, vigsel, skilsmässor och dödsfall. Någon form av analog version av den svenska folkbokföringen menar vi är absolut nödvändig. Den kan skapas ur den digitala, den bör förvaras under betryggande former, avskild från den digitala versionen, och den behöver förhoppningsvis aldrig användas. Men om katastrofen är framme, skall det gå att från dessa

säkerhetsfilmer återskapa den förlorade folkbokförings-informationen.

- * Den svenska folkbokföringen kräver en stabil geografisk indelning, en indelning landet har haft sedan medeltiden, men som nu inte längre fungerar p.g.a. Svenska Kyrkans församlingssammanslagningar. Sveriges Släktforskarförbund uppmanar därför Skatteverket på det allvarligaste att i stället snarast införa den territoriella socknen som indelningsgrund för folkbokföringen. Ett flertal motioner i detta ärende ligger f.n. på riksdagens bord och har sänts ut på remiss. Ett sådant beslut skulle dessutom gynnsamt påverka möjligheterna till geografisk orientering och jämförelser bakåt i tiden inom det system kring uttag av längder ur folkbokföringssystemet som nu föreslås.

- * De olika längder som föreslås i utredningen ansluter på ett positivt sätt till den 300-åriga folkbokföringstraditionen, och underlättar härigenom tillgängligheten. Det är också viktigt att de utskriften som kan komma att göras med det nya systemet blir så tydliga och lättförståeliga som möjligt. Här bör extra insatser göras kring layout och design, inte minst med hjälp av rubriker och förklarande text eller noter. En viss återhållsamhet kring nyttjande av förkortningar bör också eftersträvas, liksom en ”papperssnål” utskriftshandling. Ingen är betjänt av att tonvis med papper går åt om man genom lite eftertanke kring uppgifternas placering dessutom kan öka tydligheten och läsbarheten.

- * Sveriges Släktforskarförbund förutsätter att de längder som på detta sätt tas fram är befriade från sådana uppgifter, som kan vara föremål för sekretess, och att längderna därmed kan bli tillgängliga för forskning på våra landsarkiv såväl som hos Skattemyndigheten.

I övrigt menar Sveriges Släktforskarförbund att de öreslagna åtgärderna på ett mycket bra sätt ökar tillgängligheten, och tillstyrker därmed utredningens förslag.

Falköping 1 december 2004

SVERIGES SLÄKTFORSKARFÖRBUND

Ted Rosvall, förbundsordförande

"Folkbokföringsuppgifter hos Arkivmyndigheterna" Så heter den lilla skrift, som samtidigt utgör enmansutredaren Sten Wahlqvists betänkande kring analogt och digitalt, direktåtkomst och tillgänglighet. Underrubrikerna "Integritet - Effektivitet - Tillgänglighet" täcker ganska väl innehållet och de slutsatser, som förhoppningsvis skall utmynna i en ny lagtext. Med stöd av denna nya lag, skall det bli möjligt att t.ex. distribuera digitala bilder av den svenska folkbokföringen (kyrkböckerna) 1895-1991, intill 100-års- respektive 70-årsgräns, via Internet eller CD.

- Skriften finns att ladda ned som pdf-fil via www.regeringen.se/sb/d/294/a/35079

Nya medarbetare

Lisbeth Dahlin

Lisbeth Dahlin är anställd som ny förbundssekreterare från 2005-01-01. Hon har vikarierat på den tjänsten under november och december 2004.

Lisbeth kommer från Borås och har suttit i Borås Släktforskarförbundets styrelse sedan 2002. Hon har blivit välkänd för många runt om i landet då hon hjälpt till i bakgrunden med administrationen på flera av senare års släktforskar dagar.

Lisbeth är ogift och har inga barn. Under de senaste sexton åren har hon arbetat som utbildare på ett dataföretag och främst ägnat sig åt databaser.

År 2000 började Lisbeths intresse för släktforskning - men hon kom inte så långt förrän hon fastnade på en farbror med intressant bakgrund - det blev så småningom en bok om honom också.

Åza Olofsson

Åza Olofsson är anställd som assistent och informator från 2005-01-01. Åza kommer närmast från Riksarkivet/SVAR där hon under de senaste åren arbetat i den projektverksamhet som bedrivits vid enheten i Bollstabruk.

Åza skall bl.a. ha huvudansvaret för förbundets nya E-bokhandel samt för framtagandet av nytt informationsmaterial, broschyrer. Hon skall också hjälpa till med data-salen och med alla de föreningsbesök som de nya lokalerna förhoppningsvis ger upphov till.

Åza är en idéspruta, som säkert kommer att presentera förbundet med många fräscha idéer om verksamheten och med nya spännande projekt.

OBS

Nya adress- och telefonuppgifter

Sveriges Släktforskarförbund
Allén 7

172 66 SUNDBYBERG

Telefon

08 - 440 75 50

Ändrade öppettider i Göteborg

Forskarstugan i Göteborg (Tredje Långgatan 39) har nu öppet enbart på dagtid: Tisd-fred 8-17 är det som gäller. Ring gärna vår stugvärd, Kent Andersson på 031-423311 och boka plats.

Angeläget 2/2004 innehåller

Invi gningen	1
Styrelse och personal	2
Tack, Östersund	3
Köttberget	3
Protokoll från Riksstämman	4-7
Operation Brevstorm	7
Styrelsenytt i korthet	8
Om "Rosenberg"	9
Sveriges Dödbok III	10
Digital skymning	11
Ny trappa för Gelineabonnemang	11
Om att lyssna	12
Släktforskar- och förtroendemannakonferens ..	13
Nytt hopp för socknarna	14
Sockenstämman	14
Remissvar	15
Ny skrift	15
Nya medarbetare m m	16